

Eiropas Savienības

C 98

Oficiālais Vēstnesis

Izdevums
latviešu valodā

Informācija un paziņojumi

51. sējums

2008. gada 18. aprīlis

Paziņojums Nr.

Saturs

Lappuse

IV *Informācija*

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTA INFORMĀCIJA

Padome

2008/C 98/01

Eiropas Savienības Kopējais militāro preču saraksts (Padome pieņēmusi 2008. gada 10. martā) (ekipējums, uz ko attiecas Eiropas Savienības Rīcības kodekss attiecībā uz ieroču eksportu) 1

LV

IV

(Informācija)

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTA INFORMĀCIJA

PADOME

EIROPAS SAVIENĪBAS KOPĒJAIS MILITĀRO PREČU SARAKSTS

(Padome pieņēmusi 2008. gada 10. martā)

(ekipējums, uz ko attiecas Eiropas Savienības Rīcības kodekss attiecībā uz ieroču eksportu)

(ar ko atjaunina un aizvieto Eiropas Savienības Kopējo militāro preču sarakstu, ko Padome pieņēmusi 2007. gada 19. martā) (KĀDP)

(2008/C 98/01)

Piezīme: Ķimikālijas ir uzskaitītas pēc nosaukuma un CAS numura. Sarakstu piemēro ķimikālijām ar vienādu struktūrformulu (tostarp hidrātiem) neatkarīgi no nosaukuma vai CAS numura. CAS numuri ir uzrādīti, lai neatkarīgi no nomenklatūras palīdzētu apzināt konkrētu ķimikāliju vai maisījumu. CAS numurus nevar izmantot kā vienīgos ķimikāliju identifikatorus, jo dažām uzskaitīto ķimikāliju formām ir dažādi CAS numuri, tāpat arī maisījumiem, kas sastāv no uzskaitītajām ķimikālijām, var būt dažādi CAS numuri.

ML1 Gludstobra ieroči ar kalibru mazāku par 20 mm, citi ieroči un automātiskie ieroči ar 12,7 mm (0,50 collu kalibrs) vai mazāku kalibru un piederumi, kā arī šiem ieročiem speciāli izstrādātas sastāvdaļas:

- a. šautenes, karabīnes, revolveri, pistoles, mašīnpistoles un ložmetēji;

Piezīme Punktu ML1.a. nepiemēro:

- a. musketēm, šautenēm un karabīnēm, kas ražotas pirms 1938. gada;
- b. pirms 1890. gada ražotu muskešu, šauteņu un karabīņu kopijām;
- c. pirms 1890. gada ražotiem revolveriem, pistolēm un ložmetējiem, un to kopijām.

- b. gludstobra ieroči:

1. speciāli militāram lietojumam izstrādāti gludstobra ieroči;
2. citi gludstobra ieroči:
 - a. pilnībā automātiski ieroči;
 - b. pusautomātiski vai pumpja darbības tipa ieroči;

- c. šaujamo ieroci, kuros izmanto bezčaulu munīciju;
- d. ieroču klusinātāji, ieroču balsti, aptveres, ieroču tēmēkļi un liesmu slāpētāji, uz kuriem norādīts punktos ML1.a., ML1.b. vai ML1.c.

1. piezīme: Pozīciju ML1 nepiemēro gludstobra ieročiem, ko izmanto medībās vai sportā. Tādi ieroči nedrīkst būt speciāli izstrādāti militāram lietojumam vai pilnībā automātiski.

2. piezīme: Pozīciju ML1 nepiemēro šaujamo ieročiem, kas speciāli izstrādāti lietošanai ar salūta munīciju un kurus nevar izmantot šaušanai ar munīciju, kas minēta pozīcijā ML3.

3. piezīme: Pozīciju ML1 nepiemēro ieročiem, kuros izmanto apmales (rantes) kapsulas munīciju, ja tie nav pilnībā automātiski.

4. piezīme: Pozīciju ML1.d. nepiemēro ieroču optiskiem tēmēkļiem, kam nav elektroniskas attēlu apstrādes ierīču, ar palielinājumu līdz četrām reizēm, ja vien tie nav speciāli paredzēti vai pielāgoti militāram lietojumam.

ML2 Gludstobra ieroči ar 20 mm vai lielāku kalibru, citi ieroči vai bruņojums ar lielāku kalibru par 12,7 mm (0,50 collu kalibrs), palaišanas ierīces un piederumi, kā arī speciāli tādiem ieročiem izstrādātas sastāvdaļas:

- a. lielgabali, haubices, artilērijas ieroči, mīnmetēji, prettanku ieroči, granātu metēji, militārie liesmu metēji, bises, bezatsitiena šautenes, gludstobra ieroči un šiem ieročiem paredzētas raksturinformācijas slāpēšanas ierīces;

1. piezīme: Pozīcijā ML2.a. ietilpst inžektori, mērierīces, rezervuāri un citas speciāli izstrādātas sastāvdaļas, ko lietot ar šķidrās degvielas dzītiem lādiņiem ierīcēs, kuras minētas punktā ML2.a.

2. piezīme: Punktu ML1.a. nepiemēro:

1. musketēm, šautenēm un karabīnēm, kas ražotas pirms 1938. gada;
2. pirms 1890. gada ražotu muskešu, šauteņu un karabīņu kopijām;

- b. militārie dūmu aizsegi, gāzu un pirotehnikas metēji vai ģeneratori;

Piezīme ML2.b. nepiemēro raķešpistolēm.

- c. optiski tēmēkļi.

ML3 Munīcija un detonācijas iekārtas, un tām speciāli izstrādātas sastāvdaļas:

- a. munīcija ieročiem, kas minēti pozīcijās ML1, ML2 vai ML12;
- b. detonācijas iekārtas, kas speciāli izstrādātas munīcijai, kura minēta ML3.a.

1. piezīme: Pozīcijā ML3 minētās speciāli izstrādātās sastāvdaļas ir:

- a. Metāla vai plastmasas izstrādājumi, aizdedzes kapsules, ložu čaulas, patronlentes, rotējošas lentes, un munīcijas metāla daļas;
- b. spridzināšanas ietaišu drošinātāji un aktivizācijas ierīces, degļi, sensori un ieroses ierīces;
- c. Enerģijas avoti, kas nodrošina vienreizēju operatīvo augstas enerģijas izlādi;
- d. Munīcijas kastes no ugunsnedrošiem materiāliem;
- e. Submunīcija, piemēram, mazkalibra lādiņi, mīnas un vadāmi mazkalibra šāviņi.

2. piezīme ML3.a. nepiemēro salūta patronām bez lodes un munīcijas maketiem ar caurdurtām patronām.

3. piezīme ML3.a. nepiemēro patronām, kas speciāli izstrādātas šādiem nolūkiem:

- a. signalizēšanai;
- b. putnu biedēšanai; vai
- c. gāzes aizdedzināšanai naftas atradnēs.

ML4 Bumbas, torpēdas, raķetes, citas sprāgstošas ierīces un lādiņi, un ar tiem saistītas ierīces un piederumi un tiem speciāli izstrādātas sastāvdaļas:

N.B.1: Vadības un navigācijas ierīces sk. ML11 pozīcijā.

N.B.2: Attiecībā uz Lidaparātos uzstādītām pretraķešu aizsardzības sistēmām (AMPS), skatīt pozīciju ML4.c.

- a. militāram lietojumam speciāli izstrādātas bumbas, torpēdas, granātas, dūmu granātas, raķetes, mīnas, dziļumbumbas, grāvējplādiņi, grāvējiekārtas un graušanas komplekti, "pirotehnikas" ierīces, lādiņi un simulatori (t. i., ierīces, kas simulē šo priekšmetu īpašības);

Piezīme: Pozīcijā ML4.a. iekļauts:

- a. dūmu granātas, degbumbas, aizdedzinošās bumbas un spridzekļi;
- b. raķešu sprauslas un daudzkārt lietojamo raķešu uzgaļi.

- b. Ierīces, kurām visi turpmāk uzskaitītie raksturlielumi:

1. tās ir speciāli izstrādātas militāram lietojumam; un
2. tās ir speciāli izstrādātas lai rīkotos, kontrolētu, aktivētu, apgādātu ar enerģiju no vienreizējā operatīvā enerģijas avota, palaistu, izvietotu, savāktu, izlādētu, izdarītu māņu manevrus, traucētu, detonētu, sagrautu, novietotu vai atklātu kādu no priekšmetiem:
 - a. priekšmeti, kas minēti ML4.a.; vai
 - b. improvizētas spridzināšanas ierīces (IED).

1. piezīme: ML4.b. ietilpst:

- a. pārvietojamas gāzes šķidrīnāšanas iekārtas, ar ko dienas laikā var saražot 1 000 kg vai vairāk sasķidrīnātas gāzes.
- b. peldoši elektrokabeļi magnētisku mīnu meklēšanai.

2. piezīme: ML4.b. nepiemēro pārnēsājamām ierīcēm, kas pēc savas konstrukcijas ir domātas tikai metālisku priekšmetu atklāšanai un ar kurām nevar atšķirt mīnas no citiem metāliskiem objektiem.

- c. Lidaparātos uzstādītas pretraķešu aizsardzības sistēmas (AMPS).

Piezīme ML4.c. nepiemēro AMPS, kurām ir visas turpmāk minētās iezīmes:

- a. kāds no šiem raķešu brīdinājuma sensoriem:
 1. pasīvi sensori, kuru maksimālā jutība ir 100-400 km robežas; vai
 2. aktīvs pulsējošā Dopplera efekta raķešu brīdinājuma sensors;
- b. pretpasākumu aktivizācijas sistēmas

- c. *Signālraketes, kas rada gan vizuālus elementus, gan infrasarkanus starus, lai izdarītu māņu manevrus nolūkā izvairīties no "zeme-gaiss" raketēm; un*
- d. *tās uzstādītas "civilos lidaparātos" un tām ir visas turpmāk minētās iezīmes:*
 - 1. *AMPS ir darbināms tikai konkrētā "civilā lidaparātā", kurā šis AMPS ir uzstādīts un par kuru ir izsniegta kāda no šīm apliecībām:*
 - a. *tipveida civilās aviācijas sertifikāts vai*
 - b. *līdzvērtīgs dokuments, ko atzinusi Starptautiskā civilās aviācijas organizācija (ICAO);*
 - 2. *AMPS ir nodrošināta ar aizsardzību, lai novērstu nesankcionētu piekļuvi "programmatūrai"; un*
 - 3. *AMPS ir integrēts aktīvs mehānisms, kas sistēmai neļauj darboties, ja to noņem no "civilā lidaparāta", kurā tā ir uzstādīta.*

ML5 Militāram lietojumam speciāli izstrādātas apšaudes korigēšanas un ar to saistītas trauksmes un brīdinājuma ierīces un sistēmas, pārbaudes un regulēšanas, un pret darbības ierīces, kā arī tām speciāli izstrādātas sastāvdaļas un piederumi:

- a. *ieroču tēmēkļi, bombardēšanas vadības datori, lielgabalu uzstādīšanas iekārtas (?) un ieroču kontrolsistēmas;*
- b. *mērķu izvēles, mērķēšanas, attāluma mērīšanas, novērošanas vai sekošanas sistēmas; atklāšanas, datu apkopošanas, atpazīšanas vai identificēšanas ierīces; un sensoru integrācijas iekārtas;*
- c. *pret pasākumu ierīces priekšmetiem, kas minēti pozīcijās ML5.a. vai ML5.b.;*
- d. *lauka pārbaudes un regulēšanas ierīces, kas speciāli izstrādātas priekšmetiem, kas minēti pozīcijās ML5.a. vai ML5.b.*

ML6 Sauszemes transportlīdzekļi un to sastāvdaļas:

N.B.! *Vadības un navigācijas ierīces sk. ML11 pozīcijā.*

- a. *sauszemes transportlīdzekļi un to sastāvdaļas, kas speciāli izstrādāti vai pielāgoti militāram lietojumam;*

Tehnisks paskaidrojums

Pozīcijā ML6.a. termins sauszemes transportlīdzekļi attiecas arī uz treileriem.

- b. *pilnpiedziņas transportlīdzekļi, derīgi braukšanai bezceļa apstākļos un ražoti ar vismaz III līmeņa (NIJ 0108.01, 1985. gada septembris, vai līdzvērtīgs attiecīgas valsts standarts) vai labākiem ballistikās aizsardzības materiāliem – vai tādi uz tiem uzstādīti.*

N.B.! *Sk. arī pozīciju ML13.a.*

1. piezīme: *Pozīcijā ML6.a. iekļauts:*

- a. *tanki un citi bruņoti kaujas transportlīdzekļi un militāri transportlīdzekļi, kam uzstādītas ieroču platformas vai ierīces, ar ko izvietot mīnas vai palaist municiju, kas minēta pozīcijā ML4;*
- b. *bruņumašīnas;*

- c. amfibijas un transportlīdzekļi dziļu ūdensšķēršļu pārvarēšanai;
- d. glābšanas transportlīdzekļi un transportlīdzekļi munīcijas un ieroču sistēmu vilkšanai vai pārvadāšanai, un ar tiem saistītas iekrāvējierīces.

2. piezīme: Sauszemes transportlīdzekļu pielāgošana militāram lietojumam, kas minēts pozīcijā ML6.a., ir strukturāla, elektriska vai mehāniska pielāgošana, izmantojot vienu vai vairākas militāram lietojumam speciāli izstrādātas sastāvdaļas. Tādas sastāvdaļas ir:

- a. speciāli izstrādātas ložu necaurļaidīgas pneimatiskas riepas vai riepas, ar ko var braukt, ja tajās nav spiediena;
- b. riepu spiediena kontrolsistēmas, ko darbina no braucoša transportlīdzekļa iekšpusēs;
- c. bruņas vitāli svarīgiem mezgliem (piem., transportlīdzekļu degvielas tvertnēm vai kabīnēm);
- d. speciāli ieroču kronšteini vai uzstādīšanas platformas;
- e. maskēšanās apgaismes ierīces.

3. piezīme Pozīciju ML6 nepiemēro bruņotiem vai ar ballistisko aizsardzību aprīkoti civiliem automobiļiem vai kravas transporta līdzekļiem, kas ir izstrādāti vai pielāgoti naudas vai vērtslietu pārvadāšanai.

ML7 Ķīmiskas kaujasvielas vai bioloģiski toksiski aģenti, "vielas nekārtību novēršanai", radioaktīvi materiāli, ar tiem saistītas ierīces, to sastāvdaļas un materiāli.

a. bioloģiski toksiski aģenti un radioaktīvi materiāli, kas "pielāgoti militāram vajadzībām", lai cilvēkiem vai dzīvniekiem, iekārtām, ražai vai apkārtejai videi nodarītu kaitējumu vai postījumus;

b. ķīmiskās kaujas vielas, ieskaitot:

1. neiroparalītiskas ķīmiskas kaujas vielas:

a. O-Alkil- (vienāds vai mazāks par C₁₀, ieskaitot cikloalkil-) alkil- (metil-, etil-, n-propil- vai izopropil-) fluorofosfonāti:

zarīns (GB), O-izopropilmetilfluorofosfonāts (CAS 107-44-8); un

zomāns (GD), O-pinakolilmetilfluorofosfonāts (CAS 96-64-0);

b. O-Alkil- (vienāds vai mazāks par C₁₀, ieskaitot cikloalkil-) N, N dialkil- (metil-, etil-, n-propil- vai izopropil-) amidociānfosfāti:

tabūns (GA), O-etil-N, N-dimetilamīnciānfosfāts (CAS 77-81-6);

c. O-Alkil (H vai vienāds vai mazāks par C₁₀, ieskaitot cikloalkil-) S-2-dialkil (metil, etil, n-propil vai izopropil) amīnoetilalkil (metil, etil, n-propil vai izopropil) tiofosfonāti un attiecīgie alkilētie un protonētie sāļi:

VX: O-etil S-2-diizopropilamīnoetilmetiltiofosfonāts (CAS 50782-69-9);

2. ķīmiskas kaujas kairinātājvielas:

a. sēra iprīti, piemēram:

1. 2-hloretilhlormetilsulfīds (CAS 2625-76-5);

2. bis (2-hloretil) sulfīds (CAS 505-60-2);

3. bis (2-hloretiltio) metāns (CAS 63869-13-6);
 4. 1,2-bis (2-hloretiltio) etāns (CAS 3563-36-8);
 5. 1,3-bis (2-hloretiltio) -n-propāns (CAS 63905-10-2);
 6. 1,4-bis (2-hloretiltio) -n-butāns (CAS 142868-93-7);
 7. 1,5-bis (2-hloretiltio) -n-pentāns (CAS 142868-94-8);
 8. bis(2-hloretiltiometil) ēteris (CAS 63918-90-1);
 9. bis (2-hloretiltioetil) ēteris (CAS 63918-89-8);
- b. luizīti piemēram:
1. 2-hlorvinildihlorarsīns (CAS 541-25-3);
 2. tris (2-hlorvinil) arsīns (CAS 40334-70-1);
 3. bis (2-hlorvinil) hlorarsīns (CAS 40334-69-8);
- c. slāpekļa iprīti, piemēram:
1. HN1: bis (2-hloretil) etilamīns (CAS 538-07-8);
 2. HN2: bis (2-hloretil) metilamīns (CAS 51-75-2);
 3. HN3: tris (2-hloretil) amīns (CAS 555-77-1);
3. ķīmiskie kaujas paralizējošie agenti, piemēram:
- a. 3-hinuklidinilbenzilāts (BZ) (CAS 6581-06-2);
4. ķīmiskie kaujas defolianti, piemēram:
- a. butil 2-hlor-4-fluorofenooksiacetāts (LNF);
 - b. 2,4,5-trihlorfenoksi- etiķskābes maisījums ar 2,4-dihlorfenoksi- etiķskābi (*Agent Orange- oranžais aģents*);
- c. ķīmisko kaujas vielu binārie prekursori un pamatprekursori:
1. alkil (metil, etil, n-propil vai izopropil) fosfonildifluorīdi:
DF: metilfosfonildifluorīds (CAS 676-99-3);
 2. O-alkils (H vai vienāds vai mazāks par C₁₀, ieskaitot cikloalkil-) O-2-dialkils (metil, etil, n-propil vai izopropil) aminoetilalkils (metil, etil, n-propil vai izopropil) fosfonāti un attiecīgie alkilētie un protonētie sāļi, piemēram:
QL: O-etil-2-diizopropilaminoetilmetilfosfonīts (CAS 57856-11-8);
 3. hlorzarīns: O-izopropilmetilhlorfosfonāts (CAS 1445-76-7);
 4. hlorzomāns: O-pinakolilmetilhlorfosfonāts (CAS 7040-57-5);

d. "vielas masu nekārtību novēršanai", tajās ietilpstošās aktīvās ķīmikālijas un to kombinācijas, tostarp:

1. alfa-Brombenzenacetoniitrils, (brombenzilcianīds) (CA) (CAS 5798-79-8);
2. [(2-hlorfenil) metilēn] propāndinitrils (O-hlorobenzilmalononitrils) (CS)(CAS 2698-41-1);
3. 2-hlor-1-feniletanons, fenacilhlorīds (ω-hloracetofenons) (CN) (CAS 532-27-4);
4. dibenz-(b, f)-1,4-oksazepīns (CR) (CAS 257-07-8);
5. 10-hlor-5,10-dihidrofēnarsazīns (fenarsazīnhlorīds) (Adamsite) (DM) (CAS 578-94-9);
6. N-nonanoilmorfolīns (MPA) (CAS 5299-64-9);

1. piezīme: Pozīciju ML7.d. nepiemēro "vielām masu nekārtību -novēršanai", ja tās ir iesaiņotas individuālās, pašaizsardzības vajadzībām

2. piezīme: Pozīciju ML7.d. nepiemēro vielu sastāvā ietilpstošām aktīvām ķīmikālijām un to kombinācijām, ja tās ir atpazīstamas kā vajadzīgas pārtikas ražošanai vai medicīnai un attiecīgi iesaiņotas.

e. militāram lietojumam speciāli izstrādātas vai pielāgotas iekārtas, ar ko izsmidzināt jebkuru no šīm vielām, un speciāli izstrādātas to sastāvdaļas:

1. aģenti vai materiāli, kas minēti pozīcijās ML7.a., ML7.b. vai ML7.d.; vai
2. no pozīcijā ML7.c. minētajiem prekursoriem izgatavotās ķīmiskās kaujas vielas;

f. dezaktivācijas un aizsardzības iekārtas un tām speciāli izstrādātas sastāvdaļas, kā arī speciāli izstrādāti ķīmiski maisījumi:

1. militāram lietojumam speciāli izstrādātas vai pielāgotas iekārtas un tām speciāli izstrādātas sastāvdaļas, lai aizsargātos pret materiāliem, kas minēti pozīcijās ML7.a., ML7.b. vai ML7Dd.;
2. militāram lietojumam speciāli izstrādātas vai pielāgotas iekārtas un tām speciāli izgatavotas sastāvdaļas, lai dezaktivētu objektus, kas piesārņoti ar materiāliem, kuri minēti pozīcijā ML7.a. vai ML7.b.;
3. ķīmikāliju maisījumi, speciāli izstrādāti, lai dezaktivētu objektus, kas piesārņoti ar materiāliem, kuri minēti pozīcijā ML7.a. vai ML7.b.;

Piezīme: Pozīcijā ML7.f.1.iekļauts:

- a. speciāli izstrādātas vai pielāgotas gaisa kondicionēšanas sistēmas, lai filtrētu radioaktīvu, bioloģisku vai ķīmisku piesārņojumu;
- b. aizsargtērpi.

N.B.! Civilām vajadzībām paredzētas gāzmaskas, aizsargiekārtas un dezaktivācijas iekārtas – sk. arī pozīciju 1A004 ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.

g. militāram lietojumam speciāli izstrādātas vai pielāgotas iekārtas un tām speciāli izgatavotas sastāvdaļas, lai atklātu vai identificētu materiālus, kuru kontrole paredzēta pozīcijā ML7.a., ML7.b. vai ML7.d.;

Piezīme: Pozīciju ML7.g. nepiemēro personālajiem radiācijas dozimetriem.

N.B.! Sk. arī pozīciju 1A004 ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.

- h. speciāli izstrādāti vai apstrādāti "biopolimēri" kā arī īpašas to ražošanai izmantotas šūnu kultūras, lai atklātu vai identificētu ķīmiskās kaujas vielas, kuru kontrole paredzēta pozīcijā ML7.b.;
- i. "biokatalizatori" ķīmisku kaujas vielu deaktivācijai vai noārdīšanai, un attiecīgas bioloģiskas sistēmas:
1. tiešas laboratoriskas selekcijas ceļā vai ģenētiski iedarbojoties uz bioloģiskām sistēmām, speciāli izstrādāti "biokatalizatori", lai deaktivētu vai degradētu ķīmisko ieroču vielas, kas minētas pozīcijā ML7.b.;
 2. bioloģiskās sistēmas: ģenētisku informāciju saturoši "ekspresijas vektori", vīrusi vai šūnu kultūras, lai ražotu "biokatalizatorus", kas minēti pozīcijā ML7.i.1.

1. piezīme: ML7.b. un ML7.d. nepiemēro:

- a. *hlorciānam* (CAS 506-77-4); sk. arī pozīciju 1C450.a.5. ES Divējāda lietojuma preču sarakstā;
- b. *cianīdūdeņražskābei* (zilskābei), (CAS 74-90-8);
- c. *hloram*, (CAS 7782-50-5);
- d. *karbonilhlorīdam* (*fosgēnam*), (CAS 75-44-5). sk. pozīciju 1C450.a.4. ES Divējāda lietojuma preču sarakstā;
- e. *difosgēnam* (*trihlormetilchlorformiātam*), (CAS 503-38-8);
- f. *nav lietots kopš 2004. gada*;
- g. *ksililbromīdam*: *orto* (CAS 89-92-90), *meta* (CAS 620-13-3), *para* (CAS 104-81-4);
- h. *benzilbromīdam*, (CAS 100-39-0);
- i. *benziljodīdam*, (CAS 620-05-3);
- j. *bromacetonam*, (CAS 598-31-2);
- k. *bromciānam*, (CAS 506-68-3);
- l. *brommetiletilketonam*, (CAS 816-40-0);
- m. *hloracetonam*, (CAS 78-95-5);
- n. *jodetiķskābes etilēsterim*, (CAS 623-48-3);
- o. *jodacetonam*, (CAS 3019-04-3);
- p. *hlorpikrīnam*, (CAS 76-06-2). sk. pozīciju 1C450.a.7. ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.

2. piezīme: pozīcijās ML7.h. un ML7.i.2. uzskaitītas specifiskas šūnu kultūras un bioloģiskās sistēmas nepiemēro tādām šūnu kultūrām vai bioloģiskām sistēmām, kuras izmanto civiliem mērķiem – lauksaimniecībā, farmācijā, medicīnā, veterinārajā jomā, vides aizsardzībā, atkritumu pārstrādē vai pārtikas rūpniecībā.

ML8 **“Energoietilpīgi materiāli” un ar tiem saistītas vielas:**

N.B. Sk. arī pozīciju 1C011 ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.

Tehniski paskaidrojumi:

1. Ar maisījumu pozīcijā ML8 saprot vienu vai vairāku vielu sajaukumu, no kurām vismaz viena viela minēta pozīcijas ML8 apakšpunktos.
2. Ar šo sarakstu kontrole ir paredzēta jebkurai pozīcijas ML8 apakšpunktos minētai vielai, pat ja to izmanto citādi, nekā norādīts (piemēram, TAGN galvenokārt lieto kā sprāgstvielu, bet to var lietot arī kā degvielu vai oksidētāju).
- a. “Sprāgstvielas” un to maisījumi:
 1. ADN.B.F (amino dinitrobenzofuroksāns vai 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazān-1-oksīds) (CAS 97096-78-1);
 2. BNCP (cis-bis (5-nitrotetrazolāts) tetraamīnkobalt (III) perhlorāts) (CAS 117412-28-9);
 3. CL-14 (diamīnodinitrobenzofurozāns vai 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazān-1-oksīds) (CAS 117907-74-1);
 4. CL-20 (HNIW vai heksanitroheksaazavurcītāns) (CAS 135285-90-4); CL-20 klarīti (sk. arī tā “prekursorus” pozīcijās ML8.g.3. un ML8.g.4.);
 5. CP (2-(5-ciāntetrazolāts) pentamīnkobalt (III) perhlorāts) (CAS 70247-32-4);
 6. DADE (1,1 diamīn-2,2-dinitroetilēns, FOX7);
 7. DATB (diamīntrinitrolbenzols) (CAS 1630-08-6);
 8. DDFP (1,4-dinitrodifurazānpiperazīns);
 9. DDPO (2,6-diamīn-3,5-dinitropirazīn-1-oksīds, PZO) (CAS 194486-77-6);
 10. DIPAM (3,3'-diamīn-2,2',4,4',6,6'-heksanitrobifenils jeb dipikramīds) (CAS 17215-44-0);
 11. DNGU (DINGU jeb dinitroglikolurils) (CAS 55510-04-8);
 12. furazāni:
 - a. DAAOF (diaminoazoksifurazāns);
 - b. DAAzF (diamīnoazofurazāns) (CAS 78644-90-3);
 13. šādi HMX un tā atvasinājumi (sk. arī tā “prekursorus” pozīcijā ML8.g.5.):
 - a. HMX (ciklotetrametilēntetranitroamīns, oktahidro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazīns, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraazaciklooktāns, otogēns) (CAS 2691-41-0);
 - b. difluoramīnēti HMX analogi;
 - c. K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabicyklo [3,3,0]-oktanons-3, tetranitrosemiglikourils jeb ketobicyklo-HMX) (CAS 130256-72-3);
 14. HNAD (heksanitroadamantāns) (CAS 143850-71-9);
 15. HNS (heksanitrostilbēns) (CAS 20062-22-0);

16. šādi imidazoli:
 - a. BNNII (oktahidro-2,5-bis(nitroimīn)imidazo [4,5-d] imidazols);
 - b. DNI (2,4-dinitroimidazols) (CAS 5213-49-0);
 - c. FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazols);
 - d. NTDNIA (N-(2-nitrotriazol)-2,4-dinitroimidazols);
 - e. PTIA (1-pikril-2,4,5-trinitroimidazols);
17. NTNMH (1-(2-nitrotriazol)-2-dinitrometilēnhidrazīns);
18. NTO (ONTA vai 3-nitro-1,2,4-triazol-5-ons) (CAS 932-64-9);
19. polinitrokubāni ar vairāk nekā četrām nitrogrupām;
20. PYX (2,6-bis(pikrilamīn)-3,5-dinitropiridīns) (CAS 38082-89-2);
21. RDX un atvasinājumi:
 - a. RDX (ciklotrimetilēntrinitramīns, ciklonīts, T4, heksahidro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazīns, 1,3,5-trinitro-1,3,5-triazacikloheksāns vai heksogēns; (CAS 121-82-4);
 - b. Keto-RDX (K-6 vai 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazacikloheksanons) (CAS 115029-35-1);
22. TAGN (triaminoguanidīna nitrāts) (CAS 4000-16-2);
23. TATB (triaminonitrobenzols) (CAS 3058-38-6) (skat. arī tā "prekursorus" pozīcijā ML8.g.7);
24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(difluoramīns) oktahidro-1,5-dinitro-1,5-diazocīns);
25. tetrazoli:
 - a. NTAT (nitrotriazolaminotetrazols);
 - b. NTNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazols);
26. tetrils (trinitrofenilmetilnitramīns) (CAS 479-45-8);
27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalīns) (CAS 135877-16-6) (sk. arī pozīciju ML8.g.6. – tur uzskaitīti tā "prekursori");
28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetidīns) (CAS 97645-24-4) (sk. arī pozīciju ML8.g.2. – tur uzskaitīti tā "prekursori");
29. TNGU (SORGUILS jeb tetranitroglikolurīls) (CAS 55510-03-7);
30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-piridazīn[4,5-d]piridazīns) (CAS 229176-04-9);
31. triazīni:
 - a. DNAM (2-oksi-4,6-dinitroamīn-s-triazīns) (CAS 19899-80-0);
 - b. NNHT (2-nitroimīn-5-nitro-heksahidro-1,3,5-triazīns) (CAS 130400-13-4);
32. triazoli:
 - a. 5-azido-2-nitrotriazols;

- b. ADHTDN (4-amīn-3,5-dihidrazīn-1,2,4-triazola dinitramīds) (CAS 1614-08-0);
 - c. ADNT (1-amīn-3,5-dinitro-1,2,4-triazols);
 - d. BDNTA ([bis-dinitrotriazol]amīns);
 - e. DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazols) (CAS 30003-46-4);
 - f. DN.B.T (dinitrobistriazols) (CAS 70890-46-9);
 - g. NTDNA (2-nitrotriazola 5-dinitramīds) (CAS 75393-84-9);
 - h. NTDNT (1-N-(2-nitrotriazol) 3,5-dinitrotriazols);
 - i. PDNT (1-pikril-3,5-dinitrotriazols);
 - j. TACOT (tetranitrobenzotriazolbenzotriazols) (CAS 25243-36-1);
33. sprāgstvielas, kas nav uzskaitītas citur pozīcijā ML8.a., kuru detonācijas ātrums maksimālā blīvumā pārsniedz 8 700 m/s – jeb detonācijas spiediens pārsniedz 34 GPa (340 kilobārus);
34. organiskas sprāgstvielas, kas nav uzskaitītas citur pozīcijā ML8.a., kuru detonācijas spiediens ir 25 GPa (250 kilobāri) vai lielāks, un kas 5 minūtes vai ilgāku laiku saglabā stabilitāti 523 K (250 °C) vai augstākā temperatūrā.
- b. šādi “propelenti”:
1. visi ANO klasifikatora 1.1. klasē ietvertie cietie “propelenti” ar īpatnējo teorētisko impulsu, kas (standartapstākļos) ir ilgāks par 250 sekundēm nemetalizētām, vai ilgāks par 270 sekundēm – alumīnizētām kompozīcijām;
 2. visi ANO klasifikatora 1.3. klasē ietvertie cietie “propelenti” ar īpatnējo teorētisko impulsu, kas (standartapstākļos) ir ilgāks par 230 sekundēm nehalogenizētām, 250 sekundes nemetalizētām un 266 sekundes – metalizētām kompozīcijām;
 3. “propelenti”, kam spēka konstante ir lielāka par 1 200 kJ/kg;
 4. “propelenti”, kas standartapstākļos var uzturēt nemainīgu degšanas ātrumu, lielāku par 38 mm/s (mērot kā vienu inhibētu šķiedru) 6,89 MPa (68,9 bāru) spiedienā un 294K (21 °C) temperatūrā;
 5. ar elastomeriem pārveidoti lietas dubultbāzes (*Elastomer modified cast double base – EMCDB*) “propelenti”, kam maksimālā slodzē, 233 K (-40 °C) temperatūrā elastība pieaug vairāk par 5 %;
 6. visi “propelenti”, kuros ir pozīcijā ML8.a. uzskaitītās vielas;
- c. “pirotehnikas materiāli”, degvielas un tām radniecīgas vielas un to maisījumi:
1. speciāli militārām vajadzībām izstrādātas aviodegvielas;
 2. alans (alumīnija hidrīds) (CAS 7784-21-6);
 3. karborāni; dekarborāns (CAS 17702-41-9); pentaborāni (CAS 19624-22-7 un 18433-84-6) un to atvasinājumi;

4. hidrazīns un atvasinājumi (sk. arī pozīciju ML8.d.8. un ML8.d.9. – hidrazīna atvasinājumi kā oksidētāji):
 - a. hidrazīns (CAS 302-01-2) 70 % vai lielākās koncentrācijās;
 - b. monometilhidrazīns (CAS 60-34-4);
 - c. simetriskais dimetilhidrazīns (CAS 540-73-8);
 - d. asimetriskais dimetilhidrazīns (CAS 57-14-7);
5. pulverizētas metāla degvielas (to daļiņas ir vai nu sfēriskas, putekļveida, sferoīdas, vai malts), kas gatavotas no materiāliem, kam sastāvā ir 99 % vai vairāk jebkuras šīs vielas:
 - a. šādi metāli un to maisījumi:
 1. berīlijs (CAS 7440-41-7), ja daļiņas nav lielākas par 60 μm;
 2. dzelzs pulveris (CAS 7439-89-6), ja daļiņas ir 3 μm vai mazākas, iegūts, dzelzs oksīdu reducējot ar ūdeņradi;
 - b. maisījumi, kuros ir jebkura šī viela:
 1. cirkonijs (CAS 7440-67-7), magnijs (CAS 7439-95-4) vai to sakausējumi, ja daļiņas mazākas par 60 μm; vai
 2. bora (CAS 7440-42-8) vai bora karbīda (CAS 12069-32-8) degvielas, 85 % tīras vai tīrākas un ja daļiņas mazākas par 60 μm;
6. militārie materiāli ar ogleņraždegvielu biezinātājiem, speciāli izstrādāti lietojumam liesmumetējos vai aizdedzes munīcijā, tādi kā metālu stearāti vai palmiāti (piemēram, oktols (CAS 637-12-7)) un M1, M2, un M3 biezinātāji;
7. perhlorāti, hlorāti un hromāti kompozīcijās ar pulverizētiem metāliem vai citiem energoietilpīgiem degkomponentiem;
8. sfērisks alumīnija pulveris (CAS 7429-90-5), kā daļiņas ir 60 μm vai mazākas, izgatavots no materiāla ar 99 % vai lielāku alumīnija saturu;
9. titāna subhidrīds (TiHn) ar stehiometrisko ekvivalentu $n = 0,65-1,68$;

1. piezīme: Aviodegvielas, kas minētas pozīcijā ML8.c.1., ir gatavi ražojumi, nevis to sastāvdaļas.

2. piezīme: Pozīciju ML8.c.4.a. nepiemēro hidrazīna maisījumiem, kas speciāli izstrādāti korozijas ierobežošanai.

3. piezīme: Pozīciju ML8.c.5. piemēro sprāgstvielām un degvielām, neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav iekapsulēti alumīnijā, magnijā, cirkonijā vai berīlijā.

4. piezīme: Pozīciju ML8.c.5.b.2. nepiemēro boram un bora karbīdam, kas bagātināts ar boru-10 (ar 20 % vai lielāku kopējo bora-10 saturu).

- d. šādi oksidētāji un to maisījumi:
 1. ADN (amonija dinitramīds jeb SR 12) (CAS 140456-78-6);
 2. AP (amonija perhlorāts) (CAS 7790-98-9);
 3. fluora kompaundi ar jebkuru šo elementu:
 - a. ar citiem halogēniem;

b. ar skābekli; vai

c. ar slāpekli.

1. piezīme: Pozīciju ML8.d.3. nepiemēro hlora trifluoram. Sk. pozīciju 1C238 ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.

2. piezīme: Pozīciju ML8.d.3. nepiemēro slāpekļa trifluoram gāzes stāvoklī.

4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetidīns) (CAS 78246-06-7);
5. HAN (hidroksilamīna nitrāts) (CAS 13465-08-2);
6. HAP (hidroksilamīna perhlorāts) (CAS 15588-62-2);
7. HNF (hidrazīna nitroformiāts) (CAS 20773-28-8);
8. hidrazīna nitrāts (CAS 37836-27-4);
9. hidrazīna perhlorāts (CAS 27978-54-7);
10. šķidri oksidētāji, kas sastāv no inhibētās kūpošās slāpekļskābes (IRFNA) (CAS 8007-58-7) vai to satur;

Piezīme: Pozīciju ML8.d.10. nepiemēro neinhibētai kūpošai slāpekļskābei.

e. Šādas saistvielas, plastifikatori, monomēri un polimēri:

1. AMMO (azidometilmetiloksietāns un tā polimēri) (CAS 90683-29-7) (skat. arī pozīciju ML8.g.1. – tur uzskaitīti tā “prekursori”);
2. BAMO (bisazidometiloksietāns un tā polimēri) (CAS 17607-20-4) (skat. arī pozīciju ML8.g.1. – tur uzskaitīti tā “prekursori”);
3. BDNPA (bis (2,2-dinitropropil)acetāls) (CAS 5108-69-0);
4. BDNPF (bis (2,2-dinitropropil)formiāls) (CAS 5917-61-3);
5. BTTN (butāntrioltrinitrāts) (CAS 6659-60-5) (skat. arī pozīciju ML8.g.8. – tur uzskaitīti tā “prekursori”);
6. militāram lietojumam speciāli izstrādāti enerģētiskie monomēri, plastifikatori un polimēri, kuros ir slāpekļa, azīda, nitrāta, nitraza vai difluoramīna grupas;
7. FAMA0 (3-difluoramīnmetil-3-azidometiloksietāns) un tā polimēri;
8. FEFO (bis-(2-fluor-2,2-dinitroetil) formiāls) (CAS 17003-79-1);
9. FPF-1 (poli-2,2,3,3,4,4-heksafluorpentān-1,5-diol formiāls) (CAS 376-90-9);
10. FPF-3 (poli-2,4,4,5,5,6,6-heptafluor-2-tri-fluormetil-3-oksahēptān-1,7-diol formiāls);
11. GAP (glicidilazīda polimērs) (CAS 143178-24-9) un tā atvasinājumi;
12. HTPB (hidroksilterminēts polibutadiēns) ar hidroksilgrupu funkcionalitāti, kas līdzinās 2,2 vai ir lielāka par to un mazāka par 2,4 vai līdzinās tai, ar hidroksilgrupu vērtību, kas nepārsniedz 0,77 meq/g, un par 47 puāziem mazāku viskozitāti 30 °C temperatūrā (CAS 69102-90-5);
13. zemmolekulārs (mazāk par 10 000) poli(epihlorohidrīns) ar spirta funkcionālām grupām; poli(epihlorohidrindiols) un triols;
14. NENA (nitrātetilnitramīna savienojumi) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 un 85954-06-9);

15. PGN (poli-GLYN, poliglicidilnitrāts vai poli(nitrātmetiloksirāns) (CAS 27814-48-8);
 16. poli-NIMMO (polinitrātmetilmetiloksietāns) vai poli-NIMMO (poli[3-nitrātmetil-3-metiloksietāns]) (CAS 84051-81-0);
 17. polinitroortokarbonāti;
 18. TVOPA (1,2,3-tris[1,2-bis(difluoramīn)etoksi] propāns vai trisvīnoksi propāna pievienošanās produkts) (CAS 53159-39-0);
- f. šādas "piedevas":
1. bāzisks vara salicilāts (CAS 62320-94-9);
 2. BHEGA (bis-(2-hidroksietil) glikolamīds) (CAS 17409-41-5);
 3. BNO (butadiēnnitrila oksīds) (CAS 9003-18-3);
 4. šādi ferocēna atvasinājumi:
 - a. butacēns (CAS 125856-62-4);
 - b. katocēns (2,2-bis-etilperrocenilpropāns) (CAS 37206-42-1);
 - c. perrocēna karbonskābes;
 - d. n-butil-perrocēns (CAS 31904-29-7);
 - e. citi perocēna polimēru pievienošanās produktu atvasinājumi;
 5. svina beta-rezorcilāts (CAS 20936-32-7);
 6. svina citrāts (CAS 14450-60-3);
 7. svina un vara helāti ar beta-rezorcilskābi vai salicilskābi (CAS 68411-07-4);
 8. svina maleāts (CAS 19136-34-6);
 9. svina salicilāts (CAS 15748-73-9);
 10. svina stannāts (CAS 12036-31-6);
 11. MAPO (tris-1-(2-metil)aziridinil-fosfīnoksīds) (CAS 57-39-6); BOBBA 8 (bis (2-metilaziridinil) 2-(2-hidroksipropānoksi) propilamīno-fosfīnoksīds); un citi MAPO atvasinājumi;
 12. metil BAPO (bis (2-metil aziridinil) metilamīno fosfīna oksīds) (CAS 85068-72-0);
 13. N-metil-p-nitroanilīns (CAS 100-15-2);
 14. 3-nitraza-1,5-pentāndiizocianāts (CAS 7406-61-9);
 15. metālorganiski kondensācijas reaģenti:
 - a. neopentil[dialil]oksi, tri[dioktil]fosfāta titanāts (CAS 103850-22-2); ko sauc arī par titānu IV 2,2[bis 2-propenolato-metilbutanolāta, tris(dioktil)fosfātu] (CAS 110438-25-0); jeb LICA 12 (CAS 103850-22-2);
 - b. titāna IV [(2-propenolāta-1) metil, n-propanolatometil]butanolāta-1, tris[dioktil]pirofosfāts jeb KR3538;

- c. titāna IV [(2-propenolāta-1)metil, n-propanolatometil] butanolāta-1, tris(dioktil) fosfāts;
16. policiāndifluoramīnētēna oksīds;
17. daudzfunkcionāli aziridīnāmi ar arizoftālskābes, trimezīnskābes (BITA vai butilēnīmīna trimezamīda) izocianūrskābes vai trimetiladipīnskābes struktūru 2-metil- vai 2-etila izvietojumiem aziridīna gredzenā;
18. propilēnīmīds (2-metilaziridīns) (CAS 75-55-8);
19. super smalks dzelzs oksīds (Fe_2O_3) ar īpatnējo virsmu, lielāku par 250 m²/g un daļiņu vidējo lielumu 3,0 nm vai mazāku;
20. TEPAN (tetraetilēnpentaamīnākrilnitrils) (CAS 68412-45-3); ciānētīlētī poliamīni un to sāļi;
21. TEPANOL (tetraetilēnpentaamīnākrilnitrilglicidols) (CAS 68412-46-4); ar glicidola pievienošanās produktiem ciānētīlētī poliamīni un to sāļi;
22. TPB (trifenilbismuts) (CAS 603-33-8);
- g. šādi "prekursori":

N.B.! Pozīcijā ML8.g. ir dotas atsauces uz speciāliem "energoietilpīgiem materiāliem", ko izgatavo no šīm vielām.

1. BCMO (bishlorometiloksietāns) (CAS 142173-26-0) (sk. arī pozīciju ML8.e.1. un ML8.e.2.);
2. dinitroazetidīna-t-butilsāls (CAS 125735-38-8) (sk. arī pozīciju ML8.a.28.);
3. HBIW (heksabenzilheksaazaizovurcītāns) (CAS 124782-15-6) (sk. arī pozīciju ML8.a.4.);
4. TAIW (tetraacetildibenzilheksaazaizovurcītāns) (sk. arī pozīciju ML8.a.4.);
5. TAT (1,3,5,7 tetraacetil-1,3,5,7,-tetraazaciklooktāns) (CAS 41378-98-7) (sk. arī pozīciju ML8.a.13.);
6. 1,4,5,8-tetraazadekalīns (CAS 5409-42-7) (sk. arī pozīciju ML8.a.27.);
7. 1,3,5-trihlorbenzols (CAS 108-70-3) (sk. arī pozīciju ML8.a.23.);
8. 1,2,4-trihidroksibutāns (1,2,4-butāntriols) (CAS 3068-00-6) (sk. arī pozīciju ML8.e.5.);

5. piezīme: Lādiņus un ierīces skat. pozīcijā ML4.

6. piezīme: Pozīciju ML8 nepiemēro šādām vielām, ja tās nav kompaundos vai sajaukumos ar pozīcijā ML8. a. minētajiem "energoietilpīgajiem materiāliem" vai pozīcijā ML8.c. minētajiem pulverizētajiem metāliem:

- a. amonija pikrāts;
- b. dūmu pulveris;
- c. heksanitrodifenilamīns;
- d. difluoramīns;
- e. nitrociete;
- f. kālija nitrāts;
- g. tetranitronaftalīns;

- h. trinitroanizols;
- i. trinitronaftalīns;
- j. trinitroksilēns;
- k. N-pirolidīns; 1-metil-2-pirolidons;
- l. dioktilmaleāts;
- m. etilheksilakrilāts;
- n. trietilalumīnijs (TEA), trimetilalumīnijs (TMA) un citi pirofori alkilmetāli, kā arī litija, nātrija, magnija, cinka vai bora arilsavienojumi;
- o. nitroceluloze;
- p. nitroglicerīns (vai gliceroltrinitrāts, trinitroglicerīns) (NG);
- q. 2,4,6-trinitrotoluols (TNT);
- r. etilēndiamīndinitrāts (EDDN);
- s. pentaeritrīta tetranitrāts (PETN);
- t. svina azīds, normāls un bāzisks svina stigmāts un injicētājsprāgstvielas vai injicētājsprāgstvielu kompozīcijas, kurās ir azīdi vai azīdu kompleksi;
- u. trietilēnglikoldinitrāts (TEGDN);
- v. 2,4,6-trinitrorezorcinols (stifnīnskābe);
- w. dietildifenilurīnviela; dimetilidifenilurīnviela; metiletilidifenilurīnviela [centralīti];
- x. N, N-difenilurīnviela (asimetriskā difenilurīnviela);
- y. metil-N, N-difenilurīnviela (metil-asimetriskā difenilurīnviela);
- z. etil-N, N-difenilurīnviela (etil-asimetriskā difenilurīnviela);
- aa. 2-nitrodifenilamīns (2-NDPA);
- bb. 4-nitrodifenilamīns (4-NDPA);
- cc. 2,2-dinitropropanols;
- dd. nitroguanidīns (skat. pozīciju 1C011.d. ES Divējāda lietojuma preču sarakstā).

ML9 Militāram lietojumam speciāli paredzēti karakuģi, īpašs flotes ekipējums un tā piederumi, kā arī sastāvdaļas:

N.B.! Vadības un navigācijas ierīces sk. ML11 pozīcijā.

- a. kaujas kuģi un (virsūdens un zemūdens) kuģi, kas speciāli izstrādāti vai pārveidoti uzbrukumam vai aizsardzībai, vienalga, vai tie ir pārbūvēti nemilitāram lietojumam, neatkarīgi no tā, konkrēti, kādā tehniskā stāvoklī tie ir vai cik tie ir sagatavoti kaujas operācijām, un, vai tiem ir uzstādītas ieroču nesējplatformas vai bruņas, kā arī tādu kuģu korpusi vai korpusu daļas;

- b. dzinēji un vilces sistēmas:
1. speciāli zemūdenēm izstrādāti dīzeļdzinēji ar visiem šiem parametriem:
 - a. izejas jauda 1,12 MW (1 500 zs) vai vairāk; un
 - b. rotācijas ātrums 700 apgr/min vai vairāk;
 2. speciāli zemūdenēm izstrādāti elektromotori ar visiem šiem parametriem:
 - a. izejas jauda 0,75 MW (1 000 zs) vai vairāk;
 - b. forsēts reverss;
 - c. šķidruma dzesēšana; un
 - d. pilnībā iekapsulēti;
 3. nemagnētiski dīzeļdzinēji, kas speciāli izstrādāti militāram lietojumam, ar izejas jaudu 37,3 kW (50 ZS) vai vairāk un kuru nemagnētiskā masa pārsniedz 75 % no kopējās masas;
 4. speciāli zemūdenēm paredzētas – no gaisa padeves neatkarīgas vilces sistēmas (“Air Independent Propulsion” – AIP);

Tehnisks paskaidrojums

“No gaisa padeves neatkarīga vilces sistēma” (AIP) iegremdētai zemūdenei dod iespēju darbināt vilces sistēmu bez piekļuves atmosfēras skābeklim ilgāk, nekā to pieļautu akumulatori. Saistībā ar pozīciju ML9.b.4 – AIP nav iekļauta kodolenerģija.

- c. militāram lietojumam speciāli izstrādātas zemūdens detektoriekārtas un to kontrolierīces;
- d. zemūdeņu un torpēdu tīkli;
- e. nav lietots kopš 2003. gada;
- f. militāram lietojumam speciāli izstrādāti izvadi caur kuģa korpusu un savienojumiekārtas, kas ļauj mijiedarboties ar iekārtām ārpus kuģa;

Piezīme: Pozīcijā ML9.f. ir iekļautas viendzīslas, daudzdzīslu, koaksiālas (divdzīslu) vai viļņu vada savienotājiekārtas kuģiem un izvadi caur kuģa korpusu, kuri gan vieni, gan otri spēj saglabāt hermētiskumu un darbības parametrus par 100 m lielākā dziļumā; kā arī optisko šķiedru savienotājiekārtas optiski izvadi caur kuģa korpusu, kas speciāli izstrādāti “lāzera” staru pārraidei neatkarīgi no dziļuma. Pozīciju ML9.f. nepiemēro parastiem izvadiem caur kuģa korpusu – dzenskrūves vārpstām un hidrodinamiskām stūres iekārtām.

- g. militāram lietojumam speciāli izstrādāti klusie gultņi ar gāzes piekari vai magnētisku piekari, kuros izmantota aktīva atsitienu vai vibrācijas raksturinformācijas slāpētājsistēma, un iekārtas ar tādiem gultņiem.

ML10 Militāram lietojumam speciāli izstrādāti vai pielāgoti “lidaparāti”, “par gaisu vieglāki lidaparāti”, bezpilota lidaparāti, aeronautikas dzinēji un “lidaparātu” iekārtas, ar tām saistītas iekārtas un to sastāvdaļas:

N.B.! Vadības un navigācijas ierīces sk. ML11 pozīcijā.

- a. Kaujas “lidaparāti” un tiem speciāli izstrādātas sastāvdaļas;

- b. citi militāram lietojumam, arī militārai izlūkošanai, uzbrukumam, militārām mācībām, transportam un personālsastāva vai militāru iekārtu desantēšanai, loģistikas vajadzībām speciāli izstrādāti vai pielāgoti "lidaparāti", "par gaisu vieglāki lidaparāti" un speciāli izstrādātas to sastāvdaļas;
- c. militāram lietojumam speciāli izstrādāti vai pielāgoti bezpilota lidaparāti un ar tiem saistītas iekārtas, un speciāli izstrādātas to sastāvdaļas:
 - 1. bezpilota lidaparāti, arī lidaparāti ar distances vadību (*remotely piloted air vehicles – RPVs*), neatkarīgi programmējami lidaparāti un "par gaisu vieglāki lidaparāti";
 - 2. ar tām saistītas palaišanas iekārtas un atbalsta iekārtas uz zemes;
 - 3. ar tām saistītas komandiekārtas un kontroliekārtas;
- d. militāram lietojumam speciāli izstrādāti vai pielāgoti aeronautikas dzinēji un speciāli tiem izstrādātas sastāvdaļas;
- e. avioiekārtas, arī degvielas uzpildei lidojumā, speciāli izstrādātas lietojumam kopā ar "lidaparātiem", kas minēti pozīcijā ML10.a. vai ML10.b., vai aeronautikas dzinējiem, kas minēti pozīcijā ML10.d., un speciāli tiem izstrādātas sastāvdaļas;
- f. augstspiediena degvielas uzpildītāji, augstspiediena degvielas uzpildes iekārtas, iekārtas, kas speciāli izstrādātas, lai atvieglotu operācijas noslēgtās teritorijās, un virszemes iekārtas, speciāli izstrādātas "lidaparātiem", kas minēti pozīcijā ML10.a. vai ML10.b., vai aeronautikas dzinējiem, kas minēti pozīcijā ML10.d.;
- g. militārās ķiveres un aizsargmaskas, un speciāli izstrādātas to sastāvdaļas, augstspiediena elpošanas iekārtas un daļēji augstspiediena skafandri lietojumam "lidaparātos", pretpārslodzes tērpi (*anti-g suits*), šķidrā skābekļa konverteri lietojumam "lidaparātos" vai raķetēs, kā arī katapultas un ar lādiņiem darbināmas ierīces personāla katapultēšanai no "lidaparātiem" avārijas situācijā;
- h. izpletņi un saistītas ierīces, ko lieto kaujas personālsastāva, kravu desantēšanai vai "lidaparātu" bremsēšanai, un speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas:
 - 1. Šādi izpletņi:
 - a. precīzai izlūku desantēšanai;
 - b. desantnieku desantēšanai;
 - 2. kravas izpletņi;
 - 3. planēšanas izpletņi, izvilcējizpletņi, bremzētājizpletņi krītošu masu (piemēram, glābšanas kapsulu, katapultētu sēdekļu, bumbu) stabilizācijai un pozīcijas kontrolei;
 - 4. bremzētājizpletņi lietojumam katapultējamu sēdekļu sistēmās kopā ar avārijas izpletņiem to atvēršanās secības regulācijai;
 - 5. vadāmu raķešu, bezpilota izlūklidmašīnu vai kosmisku kuģu nolaišanās izpletņi;
 - 6. nolaišanās izpletņi un nolaišanās bremsēšanas izpletņi;
 - 7. citi militāri izpletņi;
 - 8. izpletņlēcšanai no liela augstuma speciāli paredzēts ekipējums (piemēram, tērpi, īpašas ķiveres, elpošanas sistēmas, navigācijas ierīces);

- i. automātiski pilotējamas sistēmas ar izpletņiem desantējamām kravām; militāram lietojumam speciāli izstrādātas vai pielāgotas ierīces izpletņu kontrolētai atvēršanai jebkādā augstumā, arī skābekļa iekārtas.

1. piezīme: ML10.b. pozīciju nepiemēro "lidaparātiem" un to variantiem, kas speciāli paredzēti militāram lietojumam un kuriem ir visas turpmāk minētās iezīmes:

- a. tie ir konfigurēti militāram lietojumam un tiem nav uzstādītas ierīces vai pievienojumi, kuri speciāli paredzēti vai pielāgoti militāram lietojumam; un
- b. dalībvalsts vai Vasenāras Nolīgumā iesaistītās valsts civilās aviācijas iestāde tos ir sertificējusi civilam lietojumam.

2. piezīme: Pozīciju ML10.d. nepiemēro:

- a. militāram lietojumam izstrādātiem vai pielāgotiem aeronautikas dzinējiem, ko dalībvalsts vai Vasenāras Nolīgumā iesaistītās valsts civilās aviācijas iestādes ir sertificējušas izmantošanai "civilos lidaparātos", vai arī speciāli tiem izstrādātas sastāvdaļas;
- b. virzuļdzinējiem vai speciāli izstrādātām to sastāvdaļām, izņemot tādas, kas speciāli izstrādāti bezpilota lidaparātiem.

3. piezīme: Pozīciju ML10.b. un ML10.d. par nemilitāru "lidaparātu" vai militāram lietojumam pielāgotu aeronautikas dzinēju speciāli izstrādātām sastāvdaļām un saistītām ierīcēm piemēro tikai tām militārām sastāvdaļām un ar militārām darbībām saistītām iekārtām, kas vajadzīgas, lai tos pielāgotu militāram lietojumam.

ML11 Elektroniskas ierīces, kas nav minētas citur ES Kopējā militāro preču sarakstā, un speciāli tām paredzētas detaļas:

- a. elektroniskas ierīces, kas speciāli izstrādātas militāram lietojumam;

Piezīme: Pozīcijā ML11 ietilpst:

- a. elektroniskām pretpasākumu un pretpasākumu apkaršanas ierīcēm (t.i., ierīcēm, kas izstrādātas, lai raidītu traucētājus vai nepareizus signālus radariekārtām vai rāciju uztvērējiem, vai citādi traucētu pretinieka elektronisku uztvērēju, tostarp pretpasākumiem paredzētu ierīču, arī traucēšanas un traucējumu novēršanas ierīču uztvertspēju, darbību vai efektivitāti);
 - b. frekvenčjūtīgas vakuuma lampas;
 - c. elektroniskas sistēmas vai iekārtas, kas izstrādātas, lai militāras izlūkošanas vai drošības vajadzībām novērotu un uzraudzītu elektromagnētisko spektru, vai arī, lai neitralizētu tādu novērošanu vai uzraudzību;
 - d. zemūdens pretpasākumiem, arī akustiskas un magnētiskas radiotraucēšanas ierīces un mānēklīerīces, ar ko sonāriem raidītu traucētājus vai nepareizus signālus;
 - e. datu apstrādes drošības iekārtas, iekārtas datu drošībai un pārraidei, un signāllīniju drošības ierīces, kas izmanto datu ciparu kodēšanas procesus;
 - f. identifikācijas, autentifikācijas un kodēšanas iekārtas, un iekārtas kodu atslēgu apsaimniekošanai, izgatavošanai un izplatīšanai;
 - g. vadības un navigācijas ierīces;
 - h. troposfēras ciparu radiosakaru pārraides ierīces;
 - i. signālu pārtveršanai speciāli izstrādāti ciparu demodulatori.
- b. Globālas navigācijas satelītu sistēmu (GNSS) traucētājierīces.

ML12 Ātrdarbīgas kinētisko ieroču sistēmas un ar tām saistītas ierīces, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas:

- a. mērķu iznīcināšanai vai paralizēšanai speciāli izstrādātas kinētisko ieroču sistēmas;
- b. speciāli izstrādātas kinētiskās enerģijas lādiņu un sistēmu izmēģināšanas un vērtējuma iekārtas, un pārbaudēm izmantojami modeļi, arī dinamiskām pārbaudēm paredzēti diagnostikas instrumenti un mērķi.

N.B. Ieroču sistēmas, kurās izmanto nekalibrētu munīciju vai kurās izmanto tikai ķīmisku vilci, un tām paredzēto munīciju sk. pozīciju ML1 līdz ML4.

1. piezīme Pozīcijā ML12 kontrole ir paredzēta šādām iekārtām, ja tās ir speciāli izstrādātas kinētiskās enerģijas ieroču sistēmām:

- a. palaišanas iekārtās, kas atsevišķos šāvienos vai kārtās līdz ātrumam, kas lielāks par 1,6 km/s, var paātrināt masu, smagāku par 0,1 g;
- b. enerģijas ražošanas, elektrisku bruņu, enerģijas uzkrāšanas, temperatūras regulācijas, termiskas kondicionēšanas, komutācijas vai degvielas padeves iekārtās; kā arī elektriskām saskarnēm starp enerģijas avotu, lielgabalu torņu un citu torņu elektriskai piedziņai;
- c. mērķu izvēles, sekošanas, uguns vadības vai kaitējumu vērtēšanas sistēmām;
- d. lādiņu mērķu meklēšanas, vadības vai novirzes paātrināšanas sistēmām.

2. piezīme Pozīciju ML12 piemēro ieroču sistēmām, kurās izmanto jebkuru no šīm dzinējspēka metodēm:

- a. elektromagnētisko;
- b. elektrotermisko;
- c. plazmasi;
- d. vieglās gāzes; vai
- e. ķīmisko (ja to izmanto kopā ar jebkuru no iepriekš minētajām).

ML13 Bruņotas ierīces vai aizsargierīces un konstrukcijas un sastāvdaļas:

- a. Bruņu plāksnes, kurām ir jebkura no turpmākām iezīmēm:
 1. izgatavotas, ievērojot militārus standartus vai parametrus; vai
 2. piemērotas militārām vajadzībām;
- b. Militāru sistēmu ballistiskai aizsardzībai speciāli izstrādātas metāla vai nemetāla materiālu, vai arī to kombināciju konstrukcijas, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas;
- c. aizsargķiveres, kas ražotas atbilstīgi militāriem standartiem vai specifikācijām, vai salīdzināmiem valstu standartiem, un speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas (t. i., aizsargķiveres korpuss, oderējums, un polsteri);
- d. bruņuvestis un aizsargtērpi, izgatavoti, ievērojot militārus vai līdzvērtīgus standartus vai parametrus, kā arī speciāli tiem izstrādātas sastāvdaļas.

1. piezīme: Pozīcijā ML13.b. ir iekļauti materiāli, kas speciāli izstrādāti, lai no tiem izgatavotu bruņas, kuras sargā pret sprādzieniem vai lai ar tiem būvētu militāras paslēptuves.
2. piezīme: Pozīciju ML13.c. nepiemēro parastām tērauda aizsargķiverēm, kas nav pielāgotas vai izstrādātas tā, lai pie tām stiprinātu jebkāda tipa palīgierīces, un pie kā nav piestiprinātas tādas ierīces.
3. piezīme: Pozīciju ML13.c. un ML13.d. nepiemēro aizsargķiverēm, aizsargvestēm vai aizsargapģērbam, kas ir līdzīgi to lietotājiem un ko izmanto lietotāja personīgajai aizsardzībai.
4. piezīme: Bumbu iznīcināšanas personālam speciāli paredzētās aizsargķiveres, kas ir minētas pozīcijā ML13, ir tikai tādas, kuras ir speciāli paredzētas militārām vajadzībām.
- N.B. 1 Sk. arī pozīciju 1A005 ES Divējādi lietojamu preču sarakstā.
- N.B. 2 Attiecībā uz "šķiedru vai pavedienu materiāliem", ko izmanto bruņuvestu un aizsargķiveru izgatavošanai, – sk. pozīciju 1C010 ES Divējādi lietojamu preču sarakstā.

ML14 Speciālas iekārtas militārām mācībām vai militāru operāciju simulācijai, simulatori, kas speciāli izstrādāti tādu šaujamo ierīču vai citu ieroču lietošanas mācībām, kas minēti pozīcijā ML1 vai ML2, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas un piederumi.

Tehniskais paskaidrojums

Pie Speciālajām iekārtām militārajām mācībām pieder militāra tipa uzbrukuma trenāžieri, kaujas lidojumu trenāžieri, radartēmēšanas trenāžieri, radara mērķu ģeneratori, treniņierīces artilēristiem, trenāžieri cīņai pret zemūdenēm, pilotu trenāžieri (arī pilotu/astronautu mācībām domātas centrifūgas), radaru apkalpju trenāžieri, avioinstrumentu sistēmu trenāžieri, navigācijas trenāžieri, raķešu palaišanas trenāžieri, mērķu iekārtas, trenāžieri bezpilota "lidaparātiem", bruņojuma izmantojumam, pārvietojamas treniņiekārtas un treniņierīces militārām sauszemes operācijām.

1. piezīme: Pozīcija ML14 attiecas uz attēlu un interaktīvām apkārtējās vides ģenerācijas sistēmām simulatoros, ja tie ir speciāli izstrādāti vai pielāgoti militāram lietojumam.
2. piezīme: Pozīciju ML14 piemēro ierīcēm, kas speciāli izstrādātas, lai ar tām mācītu, kā lietot medību vai sporta ieročus.

ML15 Militāram lietojumam speciāli izstrādātas attēlu veidošanas vai pretpasākumu ierīces, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas un piederumi:

- a. ierakstu un attēlu apstrādes ierīces;
- b. kameras, fotoiekārtas un filmu attīstīšanas iekārtas;
- c. attēlu pastiprināšanas ierīces;
- d. infrasarkanu staru jeb termiskas fotoiekārtas;
- e. attēlu radarsensoru fotoiekārtas;
- f. pretpasākumu vai pretpasākumu apkarošanas ierīces, kas paredzētas pozīcijā ML15.a. līdz ML15.e. minētajām ierīcēm;

Piezīme Pozīcijā ML15.f. kontrole ir paredzēta ierīcēm, kas izstrādātas, lai traucētu militāru fotosistēmu darbību vai mazinātu to efektivitāti, vai arī lai mazinātu tādu kaitīgu ietekmi.

1. piezīme: Pozīcijā ML15 ar terminu "speciāli izstrādātas sastāvdaļas" saprot šādas, militāram lietojumam speciāli izstrādātas preces:

- a. infrasarkanu staru attēlu konverteru lampas;
- b. attēlu pastiprinātājlampas (izņemot pirmās paaudzes lampas);
- c. mikrokanālu plates;

- d. televīzijas kameru lampas, kas paredzētas darbam vājā apgaismojumā;
- e. detektorbloki (arī elektroniskas savstarpējas savienošanas vai nolasišanas sistēmas);
- f. piroelektriskas televīzijas kameru lampas;
- g. attēlu veidošanas sistēmu dzesēšanas sistēmas;
- h. elektriski palaižami fotohromatiska vai elektrooptiska tipa slēdži, kuru darbības ātrums ir mazāks par 100 mikrosekundēm, izņemot slēdžus, kas ir būtiskas ātrdarbīgu kameru sastāvdaļas;
- i. šķiedru optikas attēlu invertori;
- j. saliktu pusvadītāju fotokatodi.

2. piezīme: Pozīciju ML15 nepiemēro "pirmās paaudzes attēlu pastiprinātāju lampām" vai ierīcēm, kas speciāli izstrādātas izmantojot "pirmās paaudzes attēlu pastiprinātāju lampas".

N.B.! Lai klasificētu ieroču tēmēkļus, kuros izmantotas "pirmās paaudzes attēlu pastiprinātāju lampas", sk. pozīciju ML1, ML2 un ML5.a.

N.B. Sk. arī 6A002.a.2. un 6A002.b. pozīciju ES Divējādi lietojamu preču sarakstā.

ML16 Kalumi, lējumi un citi pusfabrikāti, kuru izmantošana konkrētos izstrādājumos ir nosakāma pēc materiālu sastāva, ģeometrijas vai funkcijām un kuri ir speciāli izstrādāti jebkuriem ražojumiem, kas minēti pozīcijās ML1 līdz ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 vai ML19.

ML17 Dažādas ierīces, materiāli un bibliotēkas, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas:

- a. Autonomi niršanas aparāti un aparāti peldēšanai zem ūdens:
 - 1. militāram lietojumam speciāli izstrādāti slēgtas vai pusslēgtas sistēmas elpošanas (skābekļa reģenerācijas) aparāti (t. i., speciāli izstrādāti tā, lai tie nebūtu magnētiski);
 - 2. speciāli izstrādāti komponenti vaļējās sistēmas aparātu pārveidošanai militāram lietojumam;
 - 3. izstrādājumi, kas paredzēti tikai militāram lietojumam kopā ar autonomiem niršanas un zemūdens peldēšanas aparātiem;
- b. speciāli militāram lietojumam paredzētas celtniecības iekārtas;
- c. militāram lietojumam speciāli izstrādāta armatūra, pārklājumi un apstrādes paņēmieni, ar ko slāpēt raksturinformāciju;
- d. lauka inženieriekārtas, kas speciāli paredzētas izmantošanai cīņu zonā;
- e. "roboti", "robotu" kontrolierkārtas un "robotu" "manipulatoru izpildmehānismi", kam ir jebkura šī īpašība:
 - 1. tie ir speciāli izstrādāti militāram lietojumam;
 - 2. satur līdzekļus, ar ko sargā hidrauliskas sistēmas pret caursiti no ārpuses ar ballistikas fragmentiem (piemēram, izmantojot pašhermatizācijas līnijas), un tajos paredzēts izmantot hidrauliskus šķidrums ar uzliesmošanas temperatūru, augstāku par 839 K (566 °C); vai

3. tie ir speciāli izstrādāti vai atzīti par piemērotiem darbam pulsējošā elektromagnētiskā (EMP) laukā;
- f. militāram lietojumam speciāli paredzētas bibliotēkas (tehnisku parametru datubāzes) iekārtām, kas minētas ES Kopējā militāro preču sarakstā;
- g. kodolenerģijas ražošanas iekārtas vai vilces iekārtas, arī militāram lietojumam speciāli izstrādāti "kodolreaktori" un militāram lietojumam speciāli izstrādātas vai "pielāgotas" to sastāvdaļas;
- h. militāram lietojumam speciāli izstrādātas iekārtas un materiāli, kas pārklāti vai apstrādāti, lai ar tiem slāpētu raksturinformāciju, un kas nav minēti citās ES Kopējā militāro preču saraksta pozīcijās;
- i. militāriem "kodolreaktoriem" speciāli izstrādāti simulatori;
- j. militāru iekārtu apkopei speciāli izstrādātas vai "pielāgotas" pārvietojamās remontdarbnīcas;
- k. militāram lietojumam speciāli izstrādāti vai "pielāgoti" pārvietojami lauka ģeneratori;
- l. militāram lietojumam speciāli izstrādāti vai "pielāgoti" konteineri;
- m. militāram lietojumam speciāli izstrādāti prāmji, izņemot tos, kas minēti citur ES Kopējā militāro preču sarakstā, kā arī militāram lietojumam speciāli izstrādāti tilti un pontoni;
- n. izmēģinājumu modeļi, speciāli izstrādāti, lai "pilnveidotu" priekšmetus, kas minētas pozīcijās ML4, ML6, ML9 vai ML10.
- o. militāram lietojumam speciāli izstrādātas lāzera aizsardzības ierīces (piemēram, acu un sensoru aizsardzība).

Tehniski paskaidrojumi:

1. Pozīcijā ML17 "bibliotēka" (tehnisku parametru datubāze) ir militāras, tehniskas informācijas kopums, uz ko atsaucoties var uzlabot militāra ekipējuma vai sistēmu darbību.
2. Pozīcijā ML17. "pielāgots" ir jebkāda strukturāla, elektriska mehāniska vai citāda pielāgošana, ar ko nemilitārām precēm piešķir militāras spējas, kas līdzvērtīgas tām, kādas ir militāram lietojumam speciāli paredzētām precēm.

ML18 Ražošanas ierīces un to sastāvdaļas:

- a. speciāli izstrādātas vai pielāgotas tādu preču "ražošanas" ierīces, kuras minētas ES Kopējā militāro preču sarakstā, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas;
- b. speciāli izstrādātas klimatisko izmēģinājumu iekārtas, lai sertificētu, kvalificētu vai pārbaudītu ražojumus, kas minēti ES Kopējā militāro preču sarakstā, kā arī tādām iekārtām speciāli izstrādātas ierīces;

Tehnisks paskaidrojums

Pozīcijā ML18 "ražošana" ietver projektēšanu, izskatīšanu, izgatavošanu, izmēģināšanu un testēšanu.

Piezīme: Pozīcijā ML18.a. un ML18.b. ir iekļautas šādas iekārtas:

- a. nepārtrauktas nitrēšanas iekārtas;

- b. centrifugālās testu iekārtas vai ierīces, kam ir kāda no šādām iezīmēm:
 - 1. piedziņas motora vai motoru jauda ir lielāka par 298 kW (400 zs);
 - 2. tajos var ielādēt 113 kg vai lielāku masu; vai
 - 3. tajos 91 kg vai smagākai masai var nodrošināt 8g vai lielāku centrālās paātrinājumu;
- c. dehidratizācijas spiedes;
- d. militāru sprāgstvielu ekstrūzijai speciāli izstrādāti vai pielāgoti vītņu ekstrūderi;
- e. ekstrudētu propellantu sagarināšanai paredzētas griezējmašīnas;
- f. pirmsapstrādes cilindri (tumbleri) ar 1,85 m vai lielāku diametru un par 227 kg lielāku ražību;
- g. cietu propelentu nepārtrauktas darbības maisītāji;
- h. militāru sprāgstvielu sastāvdaļu malšanai vai frēzēšanai paredzētas ar šķidrumu darbināmas dzirnavas;
- i. iekārtas, ar ko ML8.c.8. pozīcijā minēto metālu pulveru daļiņas padara sfēriskas un vienādi lielas;
- j. konvekcijas konverteri, ar ko konvertē pozīcijā ML8.c.3. minētos materiālus.

ML19 Virzītas enerģijas ieroču sistēmas (DEW), ar tām saistītas vai pretpasākumu veikšanai paredzētas ierīces un pārbaudes modeļi, kā arī tām speciāli paredzētas sastāvdaļas:

- a. mērķu iznīcināšanai vai darbības paralizēšanai paredzētas "lāzeru" sistēmas;
- b. mērķu iznīcināšanai vai darbības paralizēšanai paredzētas elementārdaļiņu staru sistēmas;
- c. mērķu iznīcināšanai vai darbības paralizēšanai paredzētas lieljaudas radio frekvenču (RF) sistēmas;
- d. iekārtas, kas speciāli paredzētas, lai atklātu vai identificētu sistēmas, kas minētas pozīcijā ML19.a. līdz ML19.c., vai lai aizsargātos pret tādām sistēmām;
- e. fiziskas pārbaudes modeļi sistēmām, ierīcēm un sastāvdaļām, kas minētas ML19;
- f. nepārtrauktā viļņa vai impulsu "lāzeru" sistēmas, kas speciāli paredzētas, lai neaizsargātās acīs radītu pastāvīgu aklumu, t.i., neapbruņotām acīm vai acīm ar redzes korekcijas ierīcēm.

1. piezīme: Virzītas enerģijas ieroču sistēmas, kas minētas pozīcijā ML19, ietver arī sistēmas, kuru jauda rodas, kontrolēti lietojot:

- a. "lāzerus", kam ir pietiekama nepārtrauktā viļņa vai impulsu jauda, lai nodarītu postījumus, līdzīgus tādiem, ko nodara parasta munīcija;
- b. daļiņu paātrinātājus, kas raida lādētu vai neitrālu daļiņu staru, kurš spēj nodarīt postījumus;
- c. radio frekvences staru ģeneratorus ar lielu impulsa jaudu vai lielu vidējo jaudu, kas rada pietiekami spēcīgu lauku, lai izvestu no ierindas tālu mērķu elektroniskās shēmas.

2. piezīme: Pozīcijā ML19 ir iekļautas šādas ierīces, ja tās ir speciāli izstrādātas virzītas enerģijas ieroču sistēmām:

- a. enerģijas ražošanas, enerģijas uzkrāšanas, komutācijas, jaudas pārveidošanas vai degvielas piegādes ierīces;
- b. mērķa izvēles vai sekošanas sistēmas;
- c. sistēmas, kas spēj izvērtēt mērķu bojājumus, to iznīcināšanu vai paralizēšanu;
- d. staru vadības, pārraides vai tēmēšanas ierīces;
- e. ierīces ar ātru stara pārvietošanas spēju, kas ļauj ātri iznīcināt daudzus mērķus;
- f. fokusētāoptika un fāzu salāgotāji;
- g. strāvas inžektori negatīvu ūdeņraža jonu stariem;
- h. "kosmosā lietojamu" paātrinātāju sastāvdaļas;
- i. negatīvu jonu staru fokusēšanas ierīces;
- j. augstas enerģijas jonu staru kontroles un pārvietošanas ierīces;
- k. "kosmosā lietojamas" folijas negatīvu ūdeņraža izotopu staru neitralizēšanai.

ML20 Kriogēnas ierīces un ierīces ar "supravadītājiem", kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas un piederumi:

- a. ierīces, kas speciāli paredzētas vai konfigurētas uzstādīšanai militāros sauszemes, ūdens, gaisa vai kosmosa transportlīdzekļos, un kas var darboties, attiecīgajam transportlīdzeklim pārvietojoties, kā arī var radīt vai uzturēt temperatūru zem 103 K (- 170°C).

Piezīme: Pozīcijā ML20.a. ir paredzēta kontrole mobilām sistēmām, kurās iekļauti piederumi vai sastāvdaļas, kas nav gatavotas no metāla vai no materiāliem, kuri nevada elektrības strāvu, piemēram, plastmasām vai ar epoksīdsveķiem piesūcinātiem materiāliem.

- b. Elektroierīces ar "supravadītājiem" (rotējošas mašīnas un transformatori), kas speciāli paredzētas vai konfigurētas uzstādīšanai militāros sauszemes, ūdens, gaisa vai kosmosa transportlīdzekļos, un kas var darboties, attiecīgajam transportlīdzeklim pārvietojoties.

Piezīme: Pozīciju ML20.b. nepiemēro hibrīdiem līdzstrāvas homopolāriem ģeneratoriem ar normāliem vienpola metāla enkuriem, kas rotē supravadītāju tinumu magnētiskajā laukā, ja šie tinumi ir ģeneratora vienīgā supravadītāja sastāvdaļa.

ML21 Šādas "programmatūras":

- a. "programmatūras", kas speciāli izstrādātas vai pielāgotas, lai "pilnveidotu", "ražotu" vai "lietotu" ierīces, materiālus vai "programmatūru", kas minēta ES Kopējā militāro preču sarakstā;
- b. šādas speciālas "programmatūras", izņemot ML21.a. pozīcijā minētās:
 1. militāram lietojumam speciāli izstrādātas "programmatūras", kas speciāli izstrādātas, lai modelētu, imitētu vai vērtētu militāru ieroču sistēmas;
 2. militāram lietojumam speciāli izstrādātas "programmatūras", kas speciāli izstrādātas, lai modelētu vai simulētu militārās operācijas scenārijus;

3. "programmatūras", ar ko nosaka parasto ieroču, kodolieroču, ķīmisko ieroču vai bioloģisko ieroču efektivitāti;
 4. speciāli izstrādātas "programmatūras", lai tās izmantotu vadības, Komandēšanas, Komunikāciju, Kontroles un Izlūkošanas (C³I) vai Komandēšanas, Komunikāciju, Datorizēšanas un Izlūkošanas (C⁴I) programmās;
- c. "programmatūras", kas nav minētas pozīcijā ML21.a., ML21.b.1. vai ML21.b.2., kuras speciāli izstrādātas vai pielāgotas, lai ierīces, kas nav minētas ES Kopējā militāro preču sarakstā, varētu veikt militāras funkcijas, kādas ir ierīcēm, kas minētas ES Kopējā militāro preču sarakstā.

ML22 Šādas "tehnoloģijas":

- a. "Tehnoloģijas", kas nav minētas pozīcijā ML22.b., kuras ir "nepieciešamas", lai "pilnveidotu", "ražotu" vai "lietotu" ES Kopējā militāro preču sarakstā minētos priekšmetus.
- b. "Tehnoloģijas":
 1. "tehnoloģijas", kas "nepieciešamas", lai projektētu, montētu komponentes, darbinātu, apkalpotu un remontētu pilnīgas tādu preču ražošanas iekārtas, kas minētas ES Kopējā militāro preču sarakstā, pat ja tādu ražošanas iekārtu sastāvdaļas šajā sarakstā nav minētas;
 2. "tehnoloģijas", kas "nepieciešamas", lai "pilnveidotu" un "ražotu" strēlnieku ieročus, pat, ja to lieto, lai ražotu senlaicīgu strēlnieku ieroču kopijas;
 3. "tehnoloģijas", kas "nepieciešamas", lai "pilnveidotu", "ražotu" vai "lietotu" toksiskas vielas un ar tām saistītas ierīces un sastāvdaļas, kas minētas pozīcijā ML7.a. līdz ML7.g.;
 4. "tehnoloģijas", kas "nepieciešamas", lai "pilnveidotu", "ražotu" vai "lietotu" "biopolimērus" un konkrētu šūnu kultūras, kas minētas pozīcijā ML7.h.;
 5. "tehnoloģijas", kas ir "nepieciešamas" tikai, lai militārās nesējvielās vai karamateriālos iekļautu "biokatalizatorus", kas minēti pozīcijā ML7.i.l.

1. piezīme: "Tehnoloģijām", kas "nepieciešamas", lai "pilnveidotu", "ražotu" vai "lietotu" preces, kas minētas ES Kopējā militāro preču sarakstā, turpina paredzēt kontroli arī tad, ja to lieto precēm, kas nav minētas ES Kopējā militāro preču sarakstā.

2. piezīme: Pozīciju ML22 nepiemēro:

- a. "tehnoloģijām" kas ir obligāti nepieciešamas, lai montētu, darbinātu, apkalpotu) un remontētu preces, kam nav paredzēta kontrole vai kuru eksports ir atļauts;
- b. "tehnoloģijām", kas ir "atklātībā pieejamas", "fundamentāli zinātniski pētījumi" vai informācija, kura minimāli nepieciešama patentu pieteikumiem;
- c. "tehnoloģijām", ar ko nodrošina nepārtrauktu magnētisko indukciju civilu transportierīču piedziņai.

ŠAJĀ SARAKSTĀ LIETOTO TERMINU DEFINĪCIJAS

Šajā sarakstā lietoto terminu definīcijas alfabētiskā secībā ir šādas:

1. piezīme: Definīcijas piemēro visā sarakstā. Atsauces ir paredzētas tikai padomdevēja nolūkam, un tās neietekmē definēto terminu piemērošanu visā sarakstā.

2. piezīme: Definīciju sarakstā iekļautajiem vārdiem un terminiem ir definētā nozīmē tikai, ja tie ir pēdējās (""). Terminu definīcijas "vienpēdējās" dotas tehniskajās piezīmēs par attiecīgo precī. Citur vārdiem un terminiem ir vispārāzīta (vārdnīcu) nozīme.

ML7 "Pielāgots militārām vajadzībām"
Jebkura modifikācija vai selekcija (piemēram, mainot tīrības pakāpi, glabāšanas laiku, virulenci, izplatīšanas īpašības vai noturību pret ultravioleto starojumu), lai cilvēkiem, dzīvniekiem, iekārtām, ražai vai apkārtējai videi nodarītu pēc iespējas lielāku kaitējumu vai postījumus.

ML8 "Piedevas"
Vielas, ko izmanto sprāgstvielu sagatavošanā, lai palielinātu to sprādzienbīstamību.

ML8, ML9 un ML10 "Lidaparāts"
Fiksētu, šarnīra, rotējošu spārnu (helikopteri), slīpa rotora vai slīpspārnu gaisatransporta līdzeklis.

ML22 "Fundamentāli zinātnes pētījumi"
Eksperimentāli vai teorētiski darbi, ko veic, lai iegūtu jaunas zināšanas par parādībām vai fundamentāliem novēroto faktu principiem, un kas nav speciāli vērsti uz konkrētu praktisku izmantojumu vai mērķi.

ML7, 22 "Biokatalizatori"
Fermenti īpašām ķīmiskajām vai bioķīmiskajām reakcijām vai citi bioloģiski kompaundi, kas saistās pie ķīmisko ieroču vielām un veicina to noārdīšanu.

Tehniskā paskaidrojums:

"Fermenti" nozīmē "biokatalizatori" īpašām ķīmiskajām vai bioķīmiskajām reakcijām.

ML7, 22 "Biopolimēri"
Bioloģiskās makromolekulas:
a. fermenti īpašām ķīmiskajām vai bioķīmiskajām reakcijām;
b. antivielas – monoklonālas, poliklonālas vai antiidiotipiskas;
c. speciāli izstrādāti vai speciāli apstrādāti receptori;

Tehniskā paskaidrojums:

- "antiidiotipiskas antivielas" ir antivielas, kas saistās pie citu antivielu īpašām antigēnu saistvielām;
- "monoklonālas antivielas" ir olbaltumvielas, kas saistās pie vienas antigēnu saistvielas un ko ražo viens šūnu klons;

3. "poliklonālās antivielas" ir olbaltumvielu maisījums, kas saistās pie īpaša antigēna un ko ražo vairāk nekā viens šūnu klons;
4. "receptori" ir bioloģiskās makromolekulas struktūras, kas spēj saistīt tādas ligandas, kuru saistīšanas ietekmē fizioloģiskās funkcijas.

ML10	<p>"Civils lidaparāts"</p> <p>"Lidaparāts", kas minēts publicētos civilās aviācijas iestāžu sertifikācijas sarakstos kā derīgs lidojumiem komerciālos iekšzemes un ārzemju maršrutos vai likumīgām civilām, privātām vai uzņēmējdarbības vajadzībām.</p>
ML21, 22	<p>"Pilnveidošana"</p> <p>Attiecas uz visiem posmiem pirms sērijveida ražošanas, piemēram: projektēšanu, konstruktīviem pētījumiem, konstruktīvu analīzi, konstrukcijas koncepcijām, prototipu montāžu un izmēģinājumiem, eksperimentālo ražošanu, datiem par izstrādi, procesu, kas izstrādes datus pārvērš par ražojumu, konfigurācijas izstrādi, izstrādes integrāciju, dažādu elementu izvietojuma plānošanu un maketēšanu.</p>
ML17	<p>"Manipulatoru izpildmehānismi"</p> <p>Satvērēji, aktīvās darba instrumenta vienības un jebkuras citas iekārtas, kuras ir pievienotas "robota" manipulatora rokas pamatplates galā.</p> <p><u>Tehnisks paskaidrojums:</u></p> <p>"Aktīvās darba instrumentu vienības" ir ierīces, ar ko apstrādājamaī detaļai pievada dzinējspēku, apstrādes enerģiju vai nodrošina tai sensora funkciju.</p>
ML4, 8	<p>"Energoietilpīgie materiāli"</p> <p>Vielas vai maisījumi, kas ķīmiski reaģē, atbrīvojot paredzētajam lietojumam vajadzīgo enerģiju. "Sprāgstvielas", "pirotehnikas materiāli" un "propelenti" ir energoietilpīgo materiālu apakšklases.</p>
ML8, 18	<p>"Sprāgstvielas"</p> <p>Cietas, šķidras vai gāzveida vielas vai maisījumi, kas sastāv no vielām, kurām jāuzsprāgst, tos izmantojot kā injicētājlādiņus, palīglādiņus vai galvenos lādiņus kaujas uzgaļos, spridzināšanā un citus lietojumus.</p>
ML7	<p>"Ekspresijas vektori"</p> <p>Nesējvielas (piemēram, plazmīdas vai vīrusi), ko izmanto, lai iekļautu ģenētisko materiālu saimniekorganisma šūnās.</p>
ML13	<p>"Šķiedru vai pavedienu materiāli":</p> <p>ietver:</p> <ol style="list-style-type: none">a. viengabala monopavedienus;b. viengabala dzijas un šķiedras;c. lentes, audumus, neaustus materiālus un pinumus;d. šķērētas šķiedras, vistras šķiedras un viendabīgus šķiedru slāņojumus;e. jebkura garuma monokristālu vai polikristālu šķiedras;f. aromātisko poliamīdu masu.

- ML15 "Pirmās paaudzes attēlu pastiprinātāju lampas"
- Elektrostatiski fokusētas lampas, kas izmanto ieejas un izejas šķiedru optikas vai stikla ekrānus, daudzsārnu fotokatodus (S-20 vai S-25), bet ne mikrokanālu plašu pastiprinātājus.
- ML22 "Atklātībā pieejamas"
- Nozīmē "tehnoloģijas" vai "programmatūras", kas ir darīta pieejama bez ierobežojumiem attiecībā uz tās turpmāku izplatīšanu.
- Piezīme: Autortiesību noteiktie ierobežojumi "tehnoloģijas" vai "programmatūras" nepadara par tādām, kas nav "atklātībā pieejamas".*
- ML5, 19 "Lāzers"
- Komponentu kopums, kas rada telpā un laikā viendabīgu starojumu, ko pastiprina ierosinātā starojuma emisija.
- ML10 "Par gaisu vieglāki lidaparāti"
- Gaisabaloni un lidaparāti, kas celtspējai izmanto karstu gaisu vai par gaisu vieglākas gāzes, piemēram ūdeņradi vai hēliju.
- ML17 "Kodolreaktors"
- Kodolreaktors ietver elementus, kas atrodas reaktorā vai ir tieši saistīti ar reaktora korpusu, iekārtas, kas kontrolē enerģijas līmeni aktīvajā zonā, un sastāvdaļas, kuras parasti satur vai kontrolē reaktora primāro siltumnesēju vai tieši saskaras ar to.
- ML8 "Prekursori"
- Īpašas ķīmikālijas, ko izmanto sprāgstvielu ražošanai.
- ML21, 22 "Ražošana"
- Nozīmē visas ražošanas fāzes, piemēram: ražošanas projektēšana, izgatavošana, integrācija, montāža, inspekcija, pārbaude, kvalitātes sertifikācija.
- ML8 "Propelenti"
- Vielas vai maisījumi, kas ķīmiski reaģē, radot ievērojamu daudzumu karstu gāzu kontrolētā ātrumā, lai veiktu mehānisko darbu.
- ML4, 8 "Pirotehnika(-as) materiāli"
- Cietu vai šķidru degvielu un oksidētāju maisījumi, kas, kad aizdedzināti, iesaistās enerģētiskā ķīmiskajā reakcijā kontrolētā ātrumā, kuras nolūks ir radīt laika aizturi vai karstumu, troksni, dūmus, redzamo gaismu vai infrasarkanu starojumu. Pirofori ir to pirotehnikas materiālu apakšklase, kuros nav oksidētāji, bet kuri spontāni aizdegas, nonākot saskarē ar gaisu.
- ML22 "Nepieciešams"
- Attiecībā uz "tehnoloģijām" attiecas tikai uz to "tehnoloģijas" daļu, kura ir tieši atbildīga par kontrolējamo izpildes līmeņu raksturojumu vai funkciju sasniegšanu vai pārsniegšanu. Šādas "nepieciešamas" "tehnoloģijas" var kopīgi izmantot dažādām precēm.

- ML7 “Vielas nekārtību novēršanai”
- Vielas, kas paredzētas izmantošanai nekārtību novēršanā cilvēkos izraisa sensorisku kairinājumu vai padara fiziski nespējīgus uz neilgu laiku pēc iedarbības beigšanas. (Asaru gāzes ir “vielu nekārtību novēršanai” apakšklase.)
- ML17 “Robots”
- Manipulācijas mehānisms, kas var būt konveijertipa vai ar darbības principu “no punkta uz punktu”, kas var izmantot sensorus un kam ir visas šīs īpašības:
- ir daudzfunkcionāls;
 - var pozicionēt vai orientēt materiālus, detaļas, instrumentus vai citas īpašas ierīces, veicot dažādas kustības trīsdimensiju telpā;
 - ietver trīs vai vairākas slēgtās vai atvērtās cilpas servoiekārtas, kas var saturēt soļu dzinējus; un
 - satur “lietojamam pieejamu programmējamību” pēc apmācības/izpildes principa, vai izmantojot datoru, kas var būt programmēts loģiskais kontrolers, t. i., bez mehāniskas iekārtas vajadzības.
- Piezīme: Piezīme Iepriekš minētā definīcija neattiecas uz šādām iekārtām:
- manipulācijas mehānismiem, ko kontrolē tikai ar roku/teleoperators,
 - nemainīgas secības manipulācijas mehānismiem, kas ir automātiskās kustības iekārtas un darbojas, veicot mehāniski noteiktas, programmētas kustības. To programma ir mehāniski ierobežota ar nemainīgiem soļiem, ko nosaka atdures, piemēram, adatas vai izciļņi. Kustību secība un ceļu vai leņķu izvēle nav mehāniski, elektroniski vai elektriski maināma;
 - mehāniski kontrolētiem mainīgas secības manipulāciju mehānismiem, kas ir automātiskās kustības iekārtas un darbojas saskaņā ar mehāniski nemainīgām, programmētām kustībām. To programma ir mehāniski ierobežota ar nemainīgiem, bet koriģējamiem soļiem, ko nosaka atdures, piemēram, adatas vai izciļņi. Kustību secība un ceļu vai leņķu izvēle ir maināma nemainīgas programmas modelī. Programmas darbības pārmaiņas (piemēram, adatu izvietojuma maiņu vai izciļņu nomaiņu) vienā vai vairākās kustības asīs veic tikai mehāniski;
 - ar servoiekārtām nevadāmiem mainīgas secības manipulācijas mehānismiem, kas ir automātiskas jutības iekārtas un darbojas saskaņā ar mehāniski nemainīgām programmētām kustībām. To programma ir maināma, bet secību izpilda, tikai vadoties pēc mehāniski fiksētu elektrisko bināro iekārtu bināriem signāliem vai regulējamām atdurēm;
 - noliktavu telferiem, kas definēti kā Dekarta koordinātu manipulatoru sistēmas, izgatavoti kā vertikālu glabāšanas tvertņu bloku sastāvdaļas un konstruēti tā, lai šo tvertņu saturs būtu pieejams un paņemams.
- ML21 “Programmatūra”
- Vienas vai vairāku “programmu” vai “mikroprogrammu” kopums, kas fiksēts jebkādā materiālā nesēja izpausmē.
- ML19 “Lietošanas kosmosā”
- Preces, kas ir projektētas, ražotas un pārbaudītas, lai izturētu īpašas elektriskas, mehāniskas u. c. prasības, un paredzētas satelītu palaišanas un darba nodrošināšanai vai citām lielā augstumā (100 km un augstāk) lidojošām sistēmām.

- ML18, 20 “Supravadošs”
- Attiecas uz materiāliem, piemēram, metāliem, sakausējumiem vai savienojumiem, kas var pilnīgi zaudēt elektrisko pretestību (t.i., var sasniegt bezgalīgu elektrovadītspēju un pārvadīt ļoti lielu elektrisko strāvu bez Džoula silšanas).
- Tehnisks paskaidrojums:
- Materiāla “supravadošo” stāvokli atsevišķi raksturo “kritiskā temperatūra”, kritisks magnētiskais lauks, kas ir temperatūras funkcija, un kritiskais strāvas blīvums, kas tomēr ir gan magnētiskā lauka, gan temperatūras funkcija.
- ML22 “Tehnoloģija”
- Specifiska informācija, kas vajadzīga preču “pilnveidošanai”, “ražošanai” vai “lietošanai”. Šī informācija ir tehnisko datu vai tehniskās palīdzības veidā.
- Tehniski paskaidrojumi:
1. “Tehniski dati” var būt rasējumu, plānu, diagrammu, modeļu, formulu, tabulu, inženierdizaina, rakstisku specifikāciju, rokasgrāmatu un instrukciju veidā, kas var būt rakstveida vai ierakstītas, piemēram, uz diska, lentē vai nolasāmās atmiņas ierīcēs.
 2. “Tehniskā palīdzība” var būt instrukciju, prasmju, mācību, darba prasmes un konsultēšanas pakalpojumu veidā. “Tehniskā palīdzība” var saturēt “tehnisko datu” nodošanu.
- ML21, 22 “Lietošana”
- Darbināšana, uzstādīšana (ieskaitot uzstādīšanu darbības vietā), apkope (pārbaude), remonts, kapitālais remonts un atjaunošana.
-